

RSS Dalarna (Avdelningen för Hälsa och välfärd)
Ledningsstöd och strategi
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Välfärdsrådet

Underlag för rekommendation om beslut för gemensam Mini-Maria verksamhet mellan Region Dalarna och Dalarnas 15 kommuner

Datum: 2025-05-30

Dnr:

Välfärdsrådet beslutar att rekommendera kommunerna och regionen:

att ingå avtalssamverkan kring Mini-Maria.

att godkänna verksamhetsbeskrivning och budgetar samt underteckna samverkansavtal och underavtal.

att beslutet ska fattas av respektive part och under förutsättning att samtliga parter godkänner avtalen.

Sammanfattning

I Dalarna har det under flera år förts diskussioner om behovet av att starta upp en verksamhet liknande den vid en Mariamottagning, med målgruppen barn och unga med skadligt bruk eller beroende samt anpassat och avgränsat till Dalarnas behov och förutsättningar. Frågan om ett bättre omhändertagande för denna unga målgrupp påtalades exempelvis inom ramen för den utvärdering av tillnyktringsplatserna som genomfördes 2020-2021 och i samband med Välfärdsrådets hantering av avtalsfrågan kring tillnyktringsplatserna framhöll flera kommuner intresset av att utreda samverkan för att stötta barn och unga med skadligt bruk och beroendeproblematik. Välfärdsrådet gav Länschefsnätverket i uppdrag att ta fram en utredning om förutsättningarna för en Mini-Maria verksamhet i Dalarnas län. I mars 2022 beslutade Länschefsnätverket om uppdragsdirektivet för utredningen. Utredningen har genomförts av RSS Dalarna med det övergripande syftet att utreda förutsättningarna för samverkan kring en Mini-Maria verksamhet med utgångspunkt i den förestående omorganiseringen av akutpsykiatri och hur denna skulle kunna integreras med hela vårdkedjan för den unga målgruppen. Utredningen genomfördes med målsättningen att utgöra ett ändamålsenligt underlag för att fatta beslut om huruvida en Mini-Maria verksamhet kan starta i Dalarna samt vilka övergripande förutsättningar som då bör vara uppfyllda. Utredningens slutrapport godkändes av Länschefsnätverket (september 2023) och av Välfärdsrådet (oktober 2023), och omfattar en målgruppsanalys, resultat och övergripande rekommendationer. Rekommendationerna är vägledande och utgör ett avstamp för

fortsatt planering för en etablering av verksamheten. I april 2024 upprättas en avsiktsförklaring och beslut tas av Velfärdsrådet att gå vidare med målsättningen att en länsgemensam Mini-Maria verksamhet skall etableras i länet under 2025. Hösten 2024 tillsätts en arbetsgrupp med uppdrag att utreda de konkreta förutsättningarna för samverkan inom ramen för en Mini-Maria verksamhet.

Resultat arbetsgruppen

Arbetsgruppen har tagit fram verksamhetsbeskrivning, samverkansavtal, budget och slutrapport vilka bifogas detta underlag. Innehållet i dessa dokument presenteras kort här nedan.

Målsättning

Mini-Maria verksamheterna skall arbeta för att motverka utveckling av, samt behandla, riskbruk, skadligt bruk och beroende. Verksamheterna skall även erbjuda vård- och behandling samt ge stöd vid psykiatrisk samsjuklighet och psykosocial problematik.

Organisation och huvudmannaskap

Huvudmannaskapet delas mellan Region Dalarna och värdkommunerna Mora och Falu kommun. Varje huvudman har ansvar för sin egen verksamhet och personal enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Varje verksamhetschef ansvarar för att Mini-Maria blir en del av respektive huvudmans ordinarie verksamhet. Varje huvudman ansvarar för att personal finns tillgänglig enligt verksamhetsbeskrivningen.

Målgrupp

Målgruppen för mottagningarna är barn och unga upp till 21 år som är i riskzonen för eller har utvecklat ett risk- eller skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopning eller spel om pengar med eller utan tillhörande psykiatrisk eller psykosocial problematik, samt deras närstående.

Geografisk placering

Mini-Maria verksamheterna kommer ha huvudmottagningar Mora och Falun och ha satellitmottagningar i Avesta och Älvdalen kopplade till sig. Satellitmottagningarna bemannas en dag i veckan med personal från huvudmottagningarna.

Lokaler

Mini-Maria verksamheterna kommer att ha lokaler i anslutning till BUP-mottagningarna i Falun och Mora.

Verksamhetsinnehåll

Innehållet inom verksamheterna skall baseras på evidensbaserade metoder, Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruk och beroende samt

överenskommelsen "Länsövergripande överenskommelse om samverkan- rörande personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar".

Ansvarsfördelning

Varje huvudman har ansvar för sin egen verksamhet och personal enligt Socialtjänstlagen (SoL) och i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Budget

Region Dalarna och värdkommunerna ansvarar för kostnader gällande respektive personal och delar på kostnader gällande lokaler, IT/larm, städ, IT/larm, bilar etc. Värdkommunerna har tagit fram kostnader för respektive kommun i sitt upptagningsområde. Var god se bifogade budgetar för mer specifik information.

Parter och lokal beslutsprocess

Samverkansavtal Region Dalarna och värdkommunerna Falu- och Mora kommun

Verksamhetsbeskrivning och budget som tagits fram är utgångspunkten för dessa samverkansavtal. Samverkansavtalen gäller under förutsättning att samtliga ingående parter fattar likalydande beslut om att godkänna verksamhetsbeskrivning och budget samt underteckna samverkansavtalen.

Underavtal mellan värdkommunerna och Dalarnas övriga kommuner

Mora och Falun agerar värdkommuner för Dalarnas övriga kommuner enligt följande uppdelning:

Värdkommun Falun: Borlänge, Gagnef, Ludvika, Säter, Hedemora, Smedjebacken och Avesta kommun.

Värdkommun Mora: Rättvik, Leksand, Vansbro, Malung-Sälen, Älvdalen och Orsa kommun.

Värdkommunerna har upprättat underavtal och tagit fram kostnader för kommunerna inom sitt upptagningsområde. Underavtalen gäller under förutsättning att samtliga ingående parter fattar likalydande beslut om att godkänna verksamhetsbeskrivning och budget samt underteckna underavtalen.

Bifogade handlingar

Dokument rörande Region Dalarna och värdkommunerna Falu- och Mora kommun:

- Verksamhetsbeskrivning Läns-gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Falu och Mora kommun
- Samverkansavtal Läns-gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Falu kommun
- Samverkansavtal Läns-gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Mora kommun
- Budget Läns-gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Falu kommun
- Budget Läns-gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Mora kommun
- Slutrapport Läns-gemensam Mini-Maria verksamhet i samverkan Region Dalarna och Falu och Mora kommun

Dokument rörande värdkommunerna Falu- och Mora och Dalarnas övriga kommuner:

- Underavtal- Mini-Maria verksamhet i samverkan, norra Dalarna (Mora kommun, Orsa kommun, Leksands kommun, Rättviks kommun, Älvdalens kommun, Malung-Sälens kommun och Vansbro kommun)
- Underavtal- Mini-Maria verksamhet i samverkan (Falu kommun, Avesta kommun, Borlänge kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Ludvika kommun, Smedjebackens kommun och Sätters kommun)